

I 223-1 Informatieblad leibedekking

Vernieuwing en onderhoud

Tijdens onze inspectie is geconstateerd dat de leibedekking binnen afzienbare tijd aan vervanging toe is en/of een onderhoudsbeurt nodig heeft.

Inleiding

Leibedekking is kostbaar

Onderhoud

Bij het opstellen van een onderhoudsplan voor leibedekking dient met de volgende zaken rekening gehouden te worden:

- Bij Maasdekking kan per dakvlak (indien noodzakelijk) gefaseerd worden bij de vernieuwing of het verdekken.
- Schubleien dienen in verband met de wijze van dekken steeds per geheel dakvlak vernieuwd te worden.
- In lang niet alle gevallen behoeven de loodaansluitingen vernieuwd te worden. Dit bespaart soms veel geld. Speciale aandacht verdient het voetlood. Indien het voetlood sterke slijtage en groeven vertoont, dient dit met de leibedekking vernieuwd te worden.
- Het verdekken van leien is slechts in een zeer beperkt aantal gevallen rendabel. Bij schubleien gaat dit in verband met het vernagelen niet of heel moeilijk. Bij Maasdekking alleen indien de leien gehaakt zijn en nog minstens 20 tot 25 jaar mee kunnen met een geschatte uitval van 35-40%.
- In verband met de te treffen voorzieningen, loont het bij torens bijna nooit de moeite om te verdekken. Indien wordt besloten tot verdekken, dan dienen zoveel mogelijk alle oude gesorteerde leien op eenzelfde dakvlak te worden aangebracht, zonder tussenvoeging van nieuwe leien. Zodoende wordt gezorgd dat dakvlakken zoveel mogelijk eenzelfde kwaliteit hebben.
- Een leibedekking van een torenspits kan niet gefaseerd worden vernieuwd. Dit dient in een keer te geschieden.
- Met de vernieuwing van de leibedekking dienen meteen alle voorzieningen voor een goede bereikbaarheid van de dakvlakken te worden getroffen.
- Houd rekening met het feit dat dakbeschot dat er aan de binnenkant nog gaaf uitziet, ten gevolge van lekkage, door witrot e.d. aan de buitenkant aangetast kan zijn. Vooral bij flauwhellende daken en insnoeringen komt dit veel voor. Voer bij twijfel enkele steekproeven uit.
- Indien goten en leibedekking matig of slecht zijn, dient het onderhoudsplan te voorzien in het per dakvlak in een keer vervangen van goten en leibedekking. Hiermee worden later problemen bij de aansluiting en veel onnodige kosten voorkomen.
- Het is aan te bevelen de oude beschieting opnieuw te spijkeren.

Offertes

In veel gevallen wordt voor een goede prijsvergelijking bij een drietal leidekkers de prijs opgevraagd. In zijn offerte dient het volgende duidelijk en gespecificeerd omschreven te zijn:

- Het soort lei met de importeur en een bij de offerte te voegen **recent** keuringsrap-

port, een herkomstcertificaat en de te verlenen garanties. Over het keuringsrapport en herkomstcertificaat kan, voor zover het Rijksmonumenten betreft, kosteloos advies worden ingewonnen bij de heer J. Querido van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg te Zeist.

- Bij schubleien behoort aangegeven te worden welke wijze van dekken wordt toegepast. Voor zover nodig dienen de schubleien gesorteerd te worden naar dikte, minimaal 3 diktes, met vermelding van de te gebruiken formaten (dit hangt onder andere af van de breedte van het dakbeschoot) en de gemiddelde dikte per formaat.
- De wijze van bevestiging met de maat van de koperen nagels en (bij schubleien) het aantal nagels per lei. De (schub)leien mogen niet op twee delen van het dakbeschoot tegelijk vernageld zijn in verband met breuk. Rechthoekige leien in Maasdekking dienen of in r.v.s.leihaken of met centrale c.q. zijnageling aangebracht te worden, tevens dient de zichtdekking te worden aangegeven. Deze staat in relatie met dakhelling.
- De aangeboden leien moeten vrij zijn van insluitingen en schadelijke verbindingen, zoals kalk, ijzer, zwavel en bitumineuze insluitingen. Voorzover het door het rijk beschermde monumenten betreffen, moeten de aangeboden leien voldoen aan de keuringsrichtlijnen van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg.
- De zwaarte en het aantal kilo's lood dat verwerkt wordt bij de aansluitingen zoals muurlood, voetlood, keperlood en noklood.
- Voorzover oud lood wordt teruggenomen, dient hiervoor een aparte minderprijs in rekening te worden gebracht.
- Een garantieverklaring voor het geleverde werk, waarbij de leidekker gedurende 5 jaar het normale onderhoud voor zijn rekening neemt.
- Wijze van betaling en verstrekken van voorschotten.

Bereikbaarheid dakvlakken voor inspectie en onderhoud

Naast adviezen over herstel van de leibedekking zelf, is het ook belangrijk - voorzover mogelijk - adviezen te geven inzake voorzieningen die tot doel hebben om het dak optimaal bereikbaar te maken voor inspectie en onderhoud.

Hierbij valt te denken aan:

- Het aanbrengen of verbeteren van klimhaken op de spits van een toren of om een dakruiter te kunnen bereiken.
- Het aanbrengen van ladderhaken onder de nok, bij dakkapellen, langs goten e.d.

N.B.

Het verdient aanbeveling een garantie van minimaal 1 jaar na aanbrengen te vragen aan de firma die het werk uitvoert, zodat eventuele door de Monumentenwacht bij de inspectie gesignaleerde gebreken of onvolkomenheden zonder bijkomende kosten alsnog kunnen worden hersteld.